

I Міжнародна науково-практична конференція

***«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО
СУСПІЛЬСТВА»***

9 листопада 2018 року

Чернігів-2018

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти МОНУ
Чернігівський національний технологічний університет
(Україна)
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених Чернігівського національного
технологічного університету (Україна)
ГО «Чернігів Європейський» (Україна)
Гданський університет (Польща)
Факультет авіації, Кошицький технічний
університет (Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Грузія)
Батумський навчальний університет навігації (Грузія)
Бакинський слов'янський університет (Азербайджан)
Інститут ім. д-ра філ. Яна-У. Сандаля (Норвегія)

Ministry of Education and Science of Ukraine
Institute of Education Content Modernization
Chernihiv National University of Technology
(Ukraine)
Scientific Council of students, PhD-students, doctorate
students and young scientists of Chernihiv National
University of Technology (Ukraine)
NGO «Chernihiv European» (Ukraine)
University of Gdańsk (Poland)
Faculty of Aeronautics of the Technical University of Košice
(Slovak Republic)
National Institute of Economic Research (Georgia)
Batumi Navigation Teaching University (Georgia)
Baku Slavic University (Azerbaijan)
Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute (Norway)

I Міжнародна науково-практична конференція
**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА»**

9 листопада 2018 року

Чернігів-2018

I International Research and Practice Conference
**«COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE
IN THE CONDITIONS OF INFORMATION SOCIETY»**

November 9, 2018

Chernihiv, 2018

УДК 378:339.137

К64

К64 Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства [Електронний ресурс] : збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 9 листопада 2018 р) / Чернігів. нац. технол. ун-т. – Текст. і граф. дані. – Чернігів, 2018. – 777 с. – Режим доступу : <https://www.stu.cn.ua>.

УДК 378:339.137

Збірник включає тези I Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства». Тези об'єднані за науковими напрямками: модернізація системи вищої освіти в умовах становлення інформаційної економіки; інтернаціоналізація вищої освіти: тенденції та виклики; Формування професійних компетентностей у майбутніх фахівців в умовах інформаційного суспільства.

Публікація орієнтована на молодих вчених, освітян, аспірантів, студентів та фахівців, зацікавлених у модернізації вищої освіти.

Конференція включена до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2018 році (додаток до листа Інституту модернізації змісту освіти 15.01.2018 № 22.1/10-67).

Конференцію проведено в рамках наукової роботи «Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в Україні за концепцією Quadruple Helix» (державний реєстраційний № 0117U007258) у Чернігівському національному технологічному університеті.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова: Шкарлет С.М., доктор економічних наук, професор, ректор Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Заступник голови: Казимир В.В., доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Співголови:

Гейчбаія Б., доктор економіки, асоційований професор, керівник департаменту управління бізнесом Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія)

Голетіані К., кандидат технічних наук, професор, декан факультету логістики Батумського навчального університету навігації (Грузія)

Гонта О.І., доктор економічних наук, професор, директор ННІ економіки Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Дивнич Г.А., голова Громадської організації «Чернігів Європейський» (Україна)

Келемен М., доктор наук, професор, факультет авіації, Кошицький технічний університет (Словаччина)

Кучабський О., доктор наук з державного управління, професор, Гданський університет (Польща)

Новрузов Р.М., доктор філософських наук, професор, проректор з наукової роботи Бакинський слов'янський університет (Азербайджан)

Остапенко Л.А., кандидат юридичних наук, доцент, директор ННІ права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Руденко О.М., доктор наук з державного управління, доцент, директор НДІ публічного адміністрування та менеджменту, професор кафедри менеджменту Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Сандал Ян-У., професор, ректор Інституту ім. доктора Яна-Урбана Сандала (Норвегія)

Сизоненко О.В., кандидат економічних наук, доцент, начальник відділу «Науково-дослідна частина» Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Члени редакційної колегії:

Вербицька А.В., к.н.держ.упр., старший науковий співробітник Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Гонта С.В., к.е.н., молодший науковий співробітник Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Децюк Т.М., к.пед.н., доцент, доцент кафедри соціальної роботи Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Ревко А.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри соціальної роботи Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Холявко Н.І., к.е.н., доцент, провідний науковий співробітник Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Шестаковська Т.Л., к.е.н., провідний науковий співробітник Чернігівського національного технологічного університету (Україна)

Матеріали представлені в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильність цитування джерел та посилання на них.

© Чернігівський національний технологічний університет, 2018

UDC 378:339.137

Competitiveness of higher education of Ukraine in the conditions of information society [Electronic resource] : the collection of abstracts of the First International Research and Practice Conference (Chernihiv, November 9, 2018) / Chernihiv National University of Technology – Text and graphic data. – Chernihiv, 2018. – 777 p. – URL : <https://www.stu.cn.ua>.

UDK 378:339.137

The collection includes abstracts of the First International Research and Practice Conference “Competitiveness of higher education of Ukraine in the conditions of information society”. The abstracts are divided into scientific directions as: modernization of the system of higher education in the conditions of information economy; internationalization of higher education: trends and challenges; formation of the professional competences of future specialists for the conditions of information society.

The publication is oriented on young scientists, academicians, postgraduates, students and specialists who are interested in higher education modernization.

The Conference is included into the List of scientific conferences on the issues of higher education and science in 2018 (annex to the letter of the Institute of Education Content Modernization of MES of Ukraine 15.01.2018 № 22.1/10-67).

The Conference is held in the frameworks of scientific projects «Integrated model of competitive higher education in Ukraine by the concept Quadruple Heli» (state registration № 0117U007258) in Chernihiv National University of Technology.

EDITORIAL BOARD

Chairman: Serhiy Shkarlet, Doctor of Economics, Professor, Rector of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Deputy Chairman: Volodymyr Kazymyr, Doctor of Technological Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Co-Chairmen:

Badri Gechbaia, Doctor of Economics, Associate Professor, Head of Department of Business Administration of Batumi Shota Rustaveli State University (Georgia)

Ketevan Goletiani, Doctor of Technical Science, Professor, Dean of the Faculty of Logistics of Batumi Navigation Teaching University (Georgia)

Miroslav Kelemen, Dr.h.c. prof. Ing., DrSc. MBA, LL.M.

Brigadier General (ret.), Professor at the Faculty of Aeronautics, Technical University of Košice (Slovak Republic)

Alexander Kuchabsky, Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, University of Gdansk (Poland)

Jan-Urban Sandal, Fil. Dr., Professor, Rector of Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute (Norway)

Rafiq Novruzov, Doctor of Philosophy, Professor, Vice-Rector in Scientific Work Baku Slavic University (Azerbaijan)

Olena Honta, Doctor of Economics, Professor, Head of the Educational-Scientific Institute of Economics of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Liudmyla Ostapenko, PhD in Legal Sciences, Associate Professor, Head of the Educational-Scientific Institute of Law and Social Technologies of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Olha Rudenko, Doctor of Public Administration, Associate Professor, Director of SRI of Public Administration and Management, Professor of the Department of Management of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Hanna Dyvnych, Head of NGO “Chernihiv European” (Ukraine)

Olena Syzonenko, PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department «Scientific-Research Centre» of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Members of editorial board:

Anna Verbytska, PhD in Public Administration, Senior Scientific Worker, Associate Professor of the Department of Social Work of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Serhii Honta, PhD in Economics, Junior Scientific Worker of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Tetiana Detsiuk, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social Work of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Alona Revko, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social Work of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Nataliia Kholiavko, PhD in Economics, Leading Scientific Worker of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Tetiana Shestakovska, PhD in Economics, Leading Scientific Worker of Chernihiv National University of Technology (Ukraine)

Materials are presented in author's edition. Authors are responsible for the veracity of presented material and for appropriate citation and references.

Саме навчання зазвичай викладається українською або російською мовами, але останнім часом все частіше іноземним студентам пропонується навчання англійською. Ті студенти, які хотіли б вивчити українську або російську мови (для навчання / проживання), можуть це зробити протягом близько року на спеціальних додаткових курсах. Під час прийому на зарахування до ВНЗ, знання мови зазвичай не розглядається, як вирішальний чинник, більше уваги приділяється успішності абітурієнта в його минулому навчальному закладі. А вимоги до освоєння матеріалу й успішності іноземних студентів зазвичай кожен ВНЗ встановлює на свій розсуд.

Як вже було наведено вище, майже 150 різних країн щорічно надсилають своїх студентів, щоб ті мали можливість отримати освіту саме в Україні, але більше всіх студентів їде саме з таких країн: Азербайджан (10 000), Туркменістан (9 000), Індія (6 000), Нігерія (3 000), Марокко (3 000), Грузія (2 000), Йорданія (2 000), Ірак (2 000), Китай (2 000), Узбекистан (1 000). Також варто відзначити, що крім перерахованих здобути вищу освіту в Україні їдуть також європейські студенти (близько 5%). На питання, чому ж вони вибрали саме Україну відповідають по-різному: хтось хотів вивчити російську й українську мови, хтось розчарувався в системі освіти своєї рідної країни, когось притягнули ширші можливості в плані роботи, у когось в рідній країні цікавлять спеціальності й професії слабо розвинені в навчанні [3, с 103-104].

Отже, можна зробити висновок, що багатьох іноземців приваблює можливість отримання освіти в Україні з багатьох аспектів: від мови й можливості дізнатися історію країни, в якій навчаєшся до кар'єрних перспектив. Також варто зазначити, що українська освіта багато в чому є «золотою серединою» між ціною і якістю. При відносно невеликій вартості на освіту і проживання (у порівнянні, наприклад, з Великобританією), ми пропонуємо досить високий рівень підготовки по всіляких спеціальностях (особливо виділяють медичні та природно-технічні спеціальності), з можливістю в майбутньому знайти застосування цих знань.

Список використаних джерел:

1. Вища освіта іноземним громадянам; правила прийому іноземців та осіб без громадянства у 2018-2019 н. р. – URL: https://knutd.edu.ua/admissions_main/international_students_ukr/int_students_regulations/ (дата звернення 20.10.2018).
2. Сайт міністерства закордонних справ –URL: <https://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/5156>(дата звернення 20.10.2018).
3. Організація навчання іноземних студентів в Україні як чинник інтернаціоналізації вищої освіти / Ю. Гришук //Неперервна професійна освіта: теорія і практика// - Київ 2016р. – Вип. 1-2. – С. 101-105.

Syrova G.O., Doctor of Pharmacy, Prof.,
Tishakova T.S., PhD, ass. prof
Levashova O.L., PhD
Kharkiv National Medical University
(Kharkiv, Ukraine)

ORGANIZATION OF INTERNATIONAL STUDENTS TRAINING IN UKRAINIAN MEDICAL SCHOOL

Modern globalization processes and quick paces of development concern not only commercial and business organizations but also educational system. Nowadays all Bologna member countries find it necessary to follow common standards for estimating to maintain academic mobility and general international education programs that are main tools of increasing of quality of training and scientific research. That's why every higher educational establishment of Ukraine set a task to integrate in international space of higher education.

Kharkiv National Medical University (KhNMU) has been developing international field of action for a long time; principal directions of this action are the following: educational services for foreign students; participation in international grant programs, conferences, seminars; cooperation with foreign higher educational establishments.

More than 4000 international students from different countries are currently studying in KhNMU. In this regard organization of effective studying of foreign students which can assure high quality of education services and competitive capability of future doctors on the international labour market is very important. This task is complex and multidimensional.

The educative process of foreign students in higher educational establishment of Ukraine does not pass separately from external socio-cultural environment. That's why adaptation of foreign students to new environment is one of the main factors which influences on efficiency of studying. Adaptation of international students to studying in higher educational establishment is a study object in the research of majority of scientists [1 — 3]. These scientists consider that process of adaptation is difficult and it depends on climate conditions, working language, international staff of group. It may be said that this period of adaptation lasts for whole period of studying especially during first three years. Efficiency of this process depends on the teachers as carriers of professional values and as representatives of culture. Understanding this problem, staff members of dean office for international students and departments perform different educational events aim of which to introduce to Ukrainian traditions, holidays, sights of Kharkiv where students will live next 6 years. Besides in 2014 upon an initiative of graduands of KhNMU and with the assistance of rectorate and dean office Academic Society of International Medical Students (A.S.I.M.S) has been created, the purpose of which is to inform, help and support foreign medical students of the KhNMU in various aspects, including research work, conferences, articles publications, contests, debates, etc.

Another important factor that influences on efficiency of studying process of foreign students is a question of linguistic preparation. It should be noted that level of proficiency in working language is very different and sometimes it is not high. One of the compromise solutions of this problem is a creation of text-books and work-books where all studied material is given briefly, classified, without difficult phrases using tables, plots, figures, schemes that simplify understanding and systematizes students' knowledge. Additionally repository has been created on the base of library KhNMU where students can find methodological support for every studied discipline and take a look at scientific work of every department.

Typical training sessions such as lectures, practical classes, seminars, laboratory works are held in KhNMU for international student in working language. All the lectures are professed with multimedia and other current accessories. A computerized room is functioning, wherein computer-assisted students' knowledge test control and department's software are introduced. In the course of training in high school a student is faced with the necessity of systematic study of various phenomena. For example, students perform mental operations such as a comparison, analysis, synthesis. They even more often have a need to apply previously acquired knowledge to the analysis of new facts University teachers apply special approach to give lessons foreign students taking into consideration their basic knowledge, nationality and characteristics of head space.

Generally a lot of requirements are specified to the level of teacher's English proficiency in KhNMU because this has effect on information perceiving. Professional development, advanced training in English, necessity of constant development of linguistic skills is one of the key requirements applicable to teachers of KhNMU. From 2017, the management of the KhNMU, guided by the order number 13 of January 14, 2016 "On Approval of the Procedure for the Assignment of Scientific Rankings to Scientific and Research Workers", emphasizes the necessity of taking an international exam from the English language in order to obtain appropriate certificate at a level not lower than B2 [4]. Additionally teachers of KhNMU can visit English classes on the department of foreign language. University teachers should have higher pedagogical education and every 5 years they should attend a course of upgrade training. KhNMU offers teacher development course «School of young teacher» where university teachers improve their professional knowledge, competence, skill, and effectiveness. In the modern conditions of competitive capability of higher educational establishments scientific and academic staff should be foreign affairs experts who are able to create international links and be professionally mobile that contributes to reputation of KhNMU.

Undoubtedly, the training of foreign students in Ukraine has a number of logical problems and

peculiarities, but their solution and improvement of the education system will lead to an even greater increase in the prestige of Ukraine and Ukrainian universities, will strengthen their competitiveness at the international level.

References

1. Ivanon'kiv O. Adaptaciya inozemnyx studentiv do navchannya u vyshhyx navchal'nyx zakladaх Ukrayiny / Ol'ga Ivanon'kiv // Aktual'ni pytannya organizaciyi navchannya inozemnyx studentiv u yevropejs'komu osvith'omu prostori : materialy mizhnar. nauk.-metod. konf. 13–16 May 2014. – Ternopil', 2014. – p. 130–133.
2. Syrova G.O. Analiz problem adaptaciyi inozemnyx studentiv – pershokursnykiv do navchannya ta shlyaxy yix vyrishennya / G.O. Syrova, V.O. Makarov, O.V. Savel'yeva, S.M. Kozub // Suchasni pidxody do vyshhoji medychnoyi osvity v Ukrayini (z dystan cijnym pid'yednannyam VM(F)NZ Ukrayiny) za dopomogoyu videokonferencz zv'yazku) : materialy XIV Vseukr. nauk.prakt. konf. z mizhnar. uchastyu, pry'svyachenoyi 60-richchyu TDMU (Ternopil', 18– 9 May 2017) : u 2 t. / Ternop. derzh. med. unt imeni I. Ya. Gorbachevs'kogo. – Ternopil' : TDMU, 2017. – V. 2. – p.129– 133.
3. Kozhyna G. M. Psyxoprofilaktyka porushen' adaptaciyi pershokursnykiv do navchal'noyi diyal'nosti u vyshhomu navchal'nomu zakladi v umovax kredytnomodul'noyi systemy osvity / G. M. Kozhyna, L. M. Gumenyuk, K. O. Zelens'ka // Medychna psyxologiya. – 2011. – V. 6, # 4 (24). – p. 78
4. Order No 13 dated 14.01.2016 “Pro zatverdzhennya Poryadku prysvoyennya vchenyx zvan' naukovym i naukovopedagogichnym pracivnykam”.

Скрипачук О.П., викладач-методист вищої кваліфікаційної категорії
Данилова О.О., викладач-методист вищої кваліфікаційної категорії
ВНЗ «Перший Київський медичний коледж»
(м. Київ, Україна)

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ

Процеси глобалізації в сучасному суспільстві, взаємної інтеграції соціально-культурних традицій, політико-економічних факторів стали причиною переосмислення національної освітньо-виховної парадигми. Соціально-психологічний вектор розвитку суспільства є тим фактором, що визначає завдання освітньої системи в цілому та її зміст. Зміни в суспільстві повинні динамічно відображатися в навчальній сфері, аби рухатися в авангарді науково-технічного прогресу. Взаємопроникнення та поєднання соціальних, культурних, політичних та економічних факторів в житті сучасного суспільства, активна міграція фахівців та студентів вимагають якісної та швидкої інтеграції в освітню, виробничу та наукову сферу. Забезпечити цей процес повинна освітня галузь, що розробляє уніфікований підхід до підготовки фахівців у різних галузях, єдиної системи конвертації дипломів. Інноваційні науково-освітні технології сприяють появі нової генерації фахівців із сформованими компетентностями, високими мотиваційними характеристиками особистості до самоосвіти та саморозвитку. Диплом жодного вищого навчального закладу не може стати гарантом високого професіоналізму робітника без подальшого самостійного продовження освіти. Так як політичні аспекти розвитку української держави пов'язані з процесами євроінтеграції, то важливим елементом розвитку всієї системи педагогічно-виховного процесу є гармонійний перехід в євроосвітній простір, фундаментальними засадами якого є гуманізм, людиноцентризм, демократизація освітніх процесів. Важливим завданням сучасної педагогіки є поєднання найпрогресивніших педагогічних європейських досягнень із збереженням національних освітньо-виховних традицій, що ґрунтуються на менталітеті української нації та базовим підґрунтям яких є інтелектуальне надбання таких корифеїв української педагогіки як В.А.Сухомлинський, А.С. Макаренко, К.Д. Ушинський. На законодавчому рівні інтегративні процеси в освітньому полі були задекларовані такими історичними документами:

Велика Хартія Університетів. Болонья, Італія, 1988 рік.

Конвенція про взаємовизнання кваліфікації з вищої освіти. Лісабон, Португалія, 1997 рік.

Сорбонська декларація про узгодження структури системи вищої освіти. Париж, Франція, 1998 рік.